

วิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

Factors on Teachers' Job Satisfaction Affecting Academic Affairs Management Effectiveness

in Schools under the Office Of the Secondary Educational Service Area23

ไชยา บัวชัยสิทธิ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์**

ดร.อนุรักษ์ อุปพงษ์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ปัจจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 325 คน ได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่า 2 ฉบับคือแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนมีค่าความเชื่อมั่น 0.994 และแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.992 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t – test, F – test (One – Way ANOVA) สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน
4. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน
5. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน
6. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน, ประสิทธิภาพงานวิชาการโรงเรียน

*ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

7. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน

8. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันโดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

9. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนแต่ละด้าน ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ผลรวมประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

10. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานและด้าน ปริมาณงานที่มีความเหมาะสม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

11. การวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางยกระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนทั้ง 13 ด้านไว้ด้วย

ABSTRACT

This study aimed at investigating factors on job satisfaction of teachers affecting effectiveness of academic affairs management in schools under the Office of the Secondary Educational Service Area 23. Samples used consisted of 325 school administrators and teachers in schools in the academic year 2013 through Kreje's and Morgan's tables. Tools employed to collect data included two copies of rating scale questionnaires comprising: a questionnaire on teachers' job satisfaction with reliability of 0.994 and a questionnaire on school academic affairs management with reliability of 0.992. Statistics applied were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test (One-Way ANOVA) and Pearson's Product Moment Correlation.

Findings were as follows:

1. The teachers' job satisfaction as perceived by the school administrators and teachers, in general, was at the high level.

2. The effectiveness of academic affairs management in the opinions of the school administrators and teachers, as a whole, was at the high level.

3. The teachers' job satisfaction in the perception of the school administrators and teachers Showed a difference at the .01 level of significance. The school administrators' perception was higher than that of the teachers.

4. There was a difference in the effectiveness of academic affairs management as perceived by the school administrators and teachers at the .01 level of significance. The school administrators obtained more perception than the teachers.

5. There were no significant differences in the teachers' job satisfaction on academic affairs management in the opinions of the school administrators and teachers working in the schools of different size in general and in particular.

6. There were no significant differences in the effectiveness of academic affairs management as perceived by the school administrators and teachers in the schools of different size as a whole.

7. The job satisfaction toward academic affairs management in the perception of the school

administrators and teachers with different working experiences showed no significant differences as a whole and in each aspect.

8. The effectiveness of academic affairs management as perceived by the school administrators and teachers with different working experiences was not significantly different in general and in particular.

9. The job satisfaction toward the teachers' performance in each aspect found that every aspect obtained a positive relationship with the overall effectiveness of academic affairs management at the .01 level of significance.

10. The satisfaction toward the teachers' job performance on working environment as well as Appropriate working loads obtained the predicting power on academic affairs management at the .01 level of significance.

11. The 13 school aspects of upgrading the proposed guidelines on academic affairs management were included.

Keywords: Satisfaction Affecting Academic Affairs Management, Effectiveness in Schools.

ภูมิหลัง

ในโลกปัจจุบันและอนาคตกำลังเคลื่อนเข้าสู่สังคมแห่งความรู้ที่แพร่กระจายและเชื่อมโลกให้เป็นหนึ่งเดียว ด้วยวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสำคัญของการพัฒนาประเทศและการแข่งขันระหว่างนานาประเทศไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุน ทรัพยากรธรรมชาติ เครื่องจักรหรือแรงงานชั้นกรมาชีพอีกต่อไป แต่จะขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ จึงเน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาประเทศรวมทั้งกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคมและระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนและสังคม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559) และปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา คือ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา แต่กลับมีข้อเท็จจริงว่า ครูมีปัญหาในการสอน และมีข้อจำกัดอยู่มาก ปัญหาอันเนื่องมาจากการผลิต การใช้ และการพัฒนาครู ที่ขาดประสิทธิภาพ ปัญหาเรื่องหนี้สินครู ปัญหาของครูบางคนไร้ศีลธรรม จริยธรรม เล่นการพนัน และค้ายาเสพติด เป็นปัญหาเกี่ยวกับตัวครูที่ส่งผลต่อการศึกษาของเด็กอย่างมากมาย อย่างไรก็ตามยังมีครูที่ดี และเก่งอยู่อีกมาก ที่ยังไม่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเพื่อสร้างเสริมกำลังใจและความภาคภูมิใจในอาชีพครูเท่าที่ควร อีกทั้งปัญหาความเอาใจใส่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้การสนับสนุนครูในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังมีไม่เพียงพอ ปัญหาเหล่านี้ทำให้เห็นความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงกระบวนการผลิต พัฒนาและเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้อาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ในการพัฒนาอาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงนี้

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีศักยภาพสูงสู่มาตรฐานสากลและทัดเทียมกับนานาชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงตอบสนองเจตนารมณ์ดังกล่าวโดยกำหนดเป้าหมายให้สถานศึกษายกระดับคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 4 ซึ่งการที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ นั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนา การศึกษาอย่างตลอดแนว ทั้งในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนการบริหารจัดการตลอดจนการวัด และประเมินผล ซึ่งจากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ผลการทดสอบยังต่ำกว่า เกณฑ์และค่าพัฒนาการตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 – 2555 บางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยังไม่ถึงร้อยละ 4 จึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งในการเร่งดำเนินการช่วยเหลือและพัฒนาให้สถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพตรงตามสภาพปัญหาของสถานศึกษาและนักเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยการบริหารและการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนยกระดับคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23, 2556)

ตามแนวคิดของเฮอริชเบอร์กและไซต์เดอร์แมน (Herzberg, Maus, Manus & Snyderman, 1959: pp. 67) พบว่า ปัจจัยที่จะทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ คือ ประกอบด้วย ด้านความสำเร็จในงาน ด้านการ ยอมรับนับถือในผลงานที่ทำหาย ด้านความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้น ด้านความก้าวหน้า ด้านความเจริญเติบโต ขององค์การ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการบังคับบัญชา ด้านสภาพการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลในองค์การ ด้านค่าจ้าง ด้านสถานภาพ ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ด้านการเป็นอยู่ส่วนตัว ด้าน ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ด้านปริมาณงานที่มีความเหมาะสม และการได้รับการนิเทศการปฏิบัติงาน และบุคคลที่มีบทบาทสำคัญและก่อให้เกิดการพัฒนาองค์การ คือ ครู ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานทางด้านการศึกษา ให้แก่เยาวชนของชาติให้เป็นคนดี คนเก่ง และแข็งแรง มีคุณภาพตามที่สังคมได้คาดหวังไว้

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จะ นำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความแตกต่างกันหรือไม่
3. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่
4. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่

5. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

6. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน หรือไม่

7. แนวทางยกระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

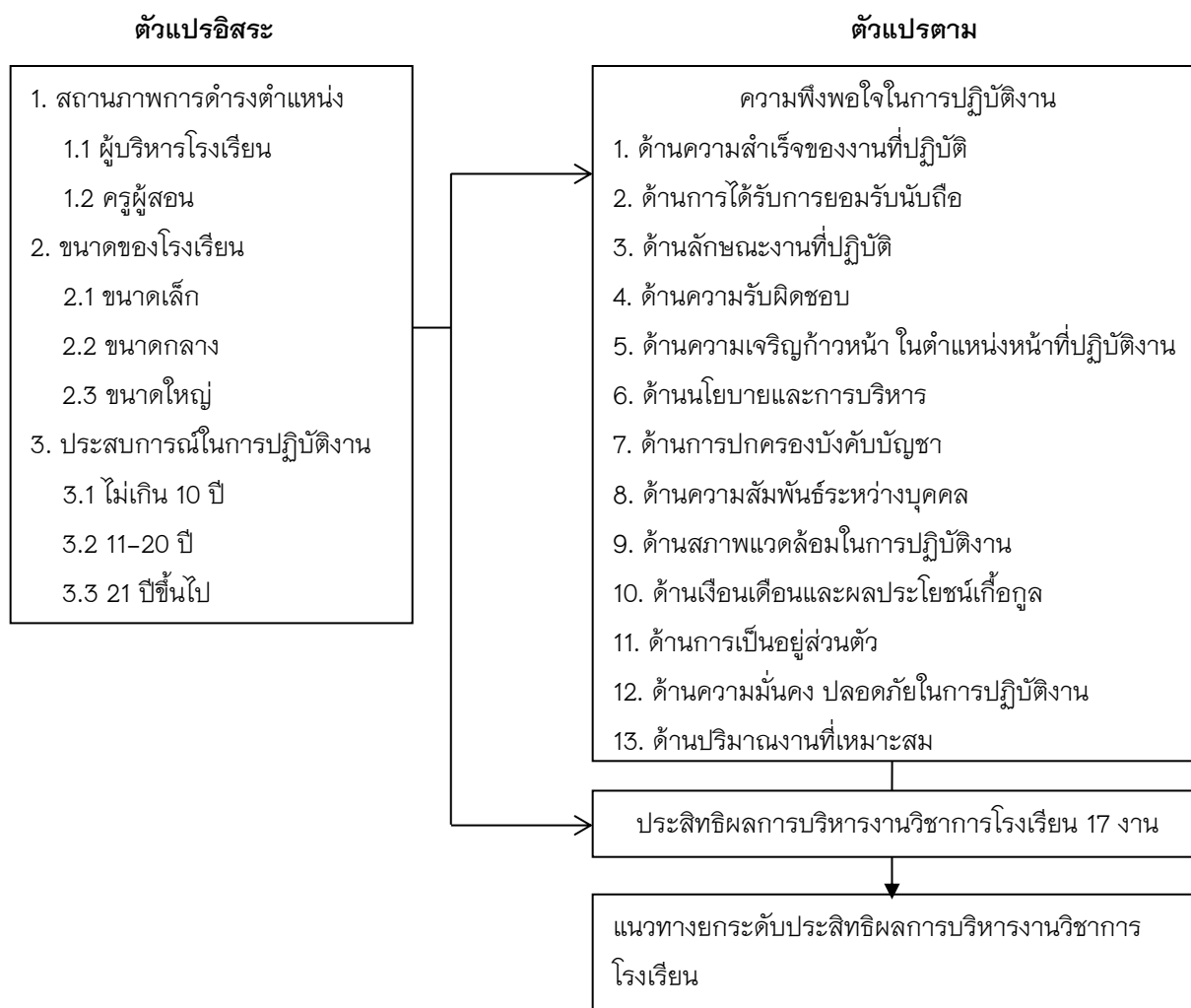
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

7. เพื่อหาแนวทางยกระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยการศึกษาคทฤษฎีความพึงพอใจของ (Herzberg, Mausner and Snyderman, 1959, pp.67) และ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนตาม ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 28-121) จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำมาสรุปเป็นกรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,071 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 125 คน ครูผู้สอนจำนวน 1,946 คน 45 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 325 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 91 คน ครูผู้สอน จำนวน 234 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ขนาดของโรงเรียนที่เปิดสอนและประสบการณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับ

ปัจจัยด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ขอความร่วมมือในตอบแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ทั้ง 45 โรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 91 คน ครูผู้สอน จำนวน 234 คน ให้ช่วยตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 325 ฉบับและรับคืนด้วยตนเองจำนวน 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวน 325 ฉบับ ใน 45 โรงเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson's Product Moment Correlation)
5. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach coefficient)
6. สถิติการทดสอบค่าที (t-test ชนิด Independent Samples)
7. สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test ชนิด One Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

1. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน
3. เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน
4. เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน
5. เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
6. เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน

7. การเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน

8. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก

9. การหาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยรวม 14 ด้าน มี 2 ด้าน สามารถพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และด้านปริมาณงานที่มีความเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านความสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และด้านได้รับการนิเทศงานที่ปฏิบัติ อาจเป็นเพราะครูผู้สอนมีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่และสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ในขณะที่เดียวกันครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและได้รับไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงานและได้รับการนิเทศงานอย่างเป็นกัลยาณมิตรและได้รับการพัฒนางานหลังได้รับการนิเทศ จึงทำให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนสามารถบริหารจัดการศึกษาได้บรรลุตามความมุ่งหมาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมองเห็นครูผู้สอนสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบผลสำเร็จอย่างดี ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการสนับสนุน อำนาจความสะดวกในเรื่องของสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดลอมอื่นๆ ให้การนิเทศติดตามงาน แบบกัลยาณมิตร อย่างสม่ำเสมอและเป็นรูปธรรม

4. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน อาจเป็นเพราะในบางงานครูผู้สอนอาจมองไม่เห็นหรือไม่ครอบคลุมเท่าผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบการบริหารงานแบบองค์รวม

5. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันและ

ยังอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจเป็นเพราะ ในบริบทของผู้ปฏิบัติงาน ถ้าเกิดได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ตรงกับความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตัวเอง ได้รับมอบหมายงานในความรับผิดชอบ สามารถปฏิบัติงาน อย่างเป็นอิสระมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความ สะดวกในการปฏิบัติงานได้รับเงินเดือนอย่างเหมาะสม งานในหน้าที่และยังช่วยให้สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้ อย่างมีความสุข มีความมั่นคงปลอดภัยในตำแหน่งหน้าที่การงาน ปฏิบัติงานสอนด้วยความเหมาะสมไม่มาก เกินไป ไม่น้อยเกินไปและได้รับการนิเทศการปฏิบัติงานเพื่อสามารถตรวจสอบ ความก้าวหน้าและปรับปรุงการ ปฏิบัติงานจะช่วยบุคคลดังกล่าวมีความสุขมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและการที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความ คิดเห็นในเรื่องดังกล่าวไม่แตกต่างจากครูผู้สอนแสดงให้เห็นถึงสภาพการปฏิบัติงานและบรรยากาศในการทำงาน ที่ดีในโรงเรียน

6. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการ พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการประสานความร่วมมือในการบริหารวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

7. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน อาจ เป็นเพราะ ไม่ว่าจะผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจะมีประสบการณ์ต่างกัน แต่มีมุมมองและความรู้สึกนึกคิดในเรื่อง งาน ที่ตรงความสามารถ ความสนใจของตนเอง ทำงานได้อย่างอิสระ มีโอกาสได้รับความก้าวหน้าในการทำงาน มีผู้บังคับบัญชาที่ดี มีมนุษย์สัมพันธ์ อำนวยความสะดวกในเรื่อง วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์เพียงพอ ความพึงพอใจ ในเรื่องเงินเดือน ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ได้งานทำที่ไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป ได้รับการนิเทศใน การปฏิบัติงาน ทำให้ทำงานด้วยความสบายใจซึ่งสิ่งดังกล่าว จะเป็นตัวส่งเสริมให้การทำงานเกิดประสิทธิผล

8. การเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร วิทยาลัยและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ การบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพจึงส่งผลให้บุคลากรในโรงเรียนไม่ว่าจะ เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันเท่าไรก็ตาม มีความพึง พอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

9. การหาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและระดับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. ปัจจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน มี 2 ด้าน สามารถพยากรณ์ระดับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และด้านปริมาณงานที่มีความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำเอาผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อม

ในการปฏิบัติงานและด้านปริมาณงานที่มีความเหมาะสม เป็นตัวพยากรณ์ ระดับประสิทธิผลการบริหารงาน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยรวม ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรช่วยเหลือ ส่งเสริม และจัดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนให้ดีที่มีความเหมาะสมและมอบหมายงานให้ ครูผู้สอนได้รับปริมาณงานที่มีความเหมาะสม

1.2 ในส่วนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในด้าน ความรับผิดชอบ ด้านเงินเดือน และผลประโยชน์เกื้อกูล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านการได้รับการนิเทศการปฏิบัติงาน การได้รับการยอมรับนับถือและด้านนโยบายการบริหารงานและด้านความรับผิดชอบ ก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในด้านต่างๆ เกิดประสิทธิผล ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างความพึงพอใจในด้านดังกล่าวให้เกิดแก่ครูผู้สอนให้มากไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัจจัยในข้อ 1.1

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ยังไม่ได้ศึกษา เช่น พฤติกรรมการบริหารบางประการของผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบอื่นๆ ที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในสถาบันอื่น เช่น โรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล โรงเรียนเอกชน เป็นต้น

2.4 ควรพิจารณาแสวงหาแนวทางการสร้างเครื่องมือหรือสื่อที่สามารถเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนของ ความความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

จุฬารัตน สุวรรณศรี. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนครเขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พัฒนา แสงสว่าง. (2553). *ปัจจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. (2556). *บัญชีรายละเอียดจำนวน นักเรียน ห้องเรียน และ ตำแหน่งข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2556 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2556)*.

Herzberg, F., Mauner B., Snyderman, B. (1959). *The Motivation to work*. New York: McGraw-Hill.

Krejcie, Robert, V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3),(208-210).